

ویتیلیگو یک بیماری پوستی است که نیم تا یک درصد مردم جهان را گرفتار میکند. لکه‌های سفید پوستی در سراسر بدن علامت مشخصه این بیماری است که گفته میشود هنوز علت واقعی آن مشخص نشده است. این لکه‌های سفید به این دلیل به وجود می‌آیند که ملانوسیتها (سلولهای رنگدانه ساز پوست) که وظیفه تولید ملانین را بر عهده دارند، ناگهان فعالیت خود را متوقف میکنند یا از بین میروند. این سلولها همانهایی هستند که در برابر نور آفتاب یا اشعه ماورای بنفش سبب برنزه شدن پوست میشوند و میتوان حدس زد که با تخریب این سلولها، مسیر برنزه شدن برعکس طی میشود



هنوز علت اصلی این مساله مشخص نیست اما ژنتیک، عوامل محیطی و از همه مهم تر مشکلات خودایمنی به عنوان علل احتمالی این بیماری معرفی میشوند. در این میان، سهم مشکلات خود ایمنی از همه بیشتر است، چون تحقیقات نشان داده است که حداقل 30 درصد افراد مبتلا به ویتیلیگو، یک "بیماری خودایمنی" یا "اتوایمیون" (autoimmune) هم دارند.

به غیر از سه عامل فوق، مشکلات التهابی و کمکاری یا پرکاری تیروئید هم ارتباط نزدیکی با این مشکل پوستی دارند و زمینه اثری هم برای بسیاری از این بیماران مطرح است.

ویتیلیگو با پوست چه میکند؟

ویتیلیگو خود را با از بین رفتن رنگدانهها در جاهای خاصی از بدن نشان میدهد. زیر بغل، کشاله‌ران، دور لبها و بینی، دور چشم، پشت دستها، زانو و حفره میان ساعد و بازو از نقاط شایعی هستند که درگیر میشوند. لکهها بیشتر به صورت قرینه در دو طرف بدن به وجود می‌آیند. اگر چه در انواع منتشر و یا یک طرفه بیماری ممکن است، هر جایی از بدن و به طور غیر قرینه درگیر شود.

درگیر شدن پوست سر موجب میشود تا موها در ناحیه مبتلا، رنگ خود را از دست بدهند و سفید شوند. این مساله یکی از شایعترین علتهای سفید شدن ناگهانی و منطقیهای مو به حساب می‌آید.



روشهای درمانی بیماری ویتیلیگو

هدف از درمان ویتیلیگو بازگرداندن عملکرد پوست و بهبود بخشیدن به ظاهر بیمار می باشد .
درمان ویتیلیگو زمان طولانی می طلبد (6 الی 18 ماه). درمان انتخابی بستگی به تعداد لکه های سفید و نحوه توزیع آنها روی بدن و نیز انتخاب بیمار دارد. بیماران به اشکال مختلف به درمان پاسخ می دهند و یک درمان معین برای تمامی بیماران توصیه نمی شود. انتخابهای درمانی متداول ویتیلیگو شامل درمان طبی، جراحی و درمانهای کمکی می باشند.

درمانهای طبی :

1) درمان با استروئید موضعی: استروئید موضعی می تواند در برگرداندن رنگ به لکه های سفید کمک کند، بخصوص اگر در مراحل اولیه بیماری شروع شود. درمان باید دست کم تا سه ماه ادامه یابد تا نتیجه دیده شود.
این روش ساده ترین و کم عارضه ترین شیوه درمانی می باشد، اما اثر بخشی آن به اندازه روشهای طبی دیگر نمی باشد.

2) پسورالن فتو کموتراپی: احتمالاً سودمندترین روش درمانی ویتیلیگو می باشد. اما وقت گیر است و باید مراقبت کافی برای جلوگیری از ایجاد عوارض که گاهی شدید هم هست ، به عمل آید.
پسورالن یا بصورت موضعی روی پوست قرار می گیرد یا از طریق خوراکی مصرف می گردد و سپس بیمار در مدت زمان معینی در معرض اشعه UV-A قرار می گیرد. درمان موضعی برای افرادی که تعداد لکه های سفیدشان کم است (کمتر از 20% سطح بدن)، همچنین افراد زیر 2 سال و افرادی که لکه های محدود و مشخص دارند به کار می رود. درمان خوراکی برای مواردی که بیش از 20% سطح بدن درگیر باشد یا افرادی که به درمان موضعی پسورالن پاسخ نمی دهند، بکار می رود.

3) دپیگمینیشن: عبارت است از بی رنگ کردن باقیمانده پوست بدن تا تا با لکه های سفید هم رنگ شود. این روش برای افرادی که بیش از 50% سطح بدنشان درگیر باشد بهترین انتخاب است، اما شخصی که به این روش درمان می شود برای همیشه بطور غیر طبیعی نسبت به نور حساس خواهد بود.

روشهای جراحی:

تمام روشهای جراحی روشهای تجربی هستند، چون اثر بخشی و عوارض جانبی آنها بطور کامل مشخص نشده است.

- 1) پیوند پوست بدن خود فرد.
- 2) پیوند پوست با استفاده از ایجاد تاول .

3) میکروپیگمانتاسیون (خالکوبی _ Tatting): کاشتن رنگدانه در پوست.
 4) پیوند ملانوسیت‌های کشت داده شده خود فرد.



درمانهای کمکی:

1) ضد آفتاب ها: افراد مبتلا به ویتیلیگو خصوصاً آنهایی که پوست روشن دارند باید از یک ضد آفتاب مناسب استفاده کنند تا آنها را از اشعه ماوراء بنفش خورشید محافظت کند. بعلاوه ضد آفتاب پوست را از آفتاب سوختگی محافظت می کند و باعث کمتر شدن اختلاف رنگ بین پوست سالم و لکه سفید می گردد.
 2) مواد آرایشی: برای افرادی که لکه های ویتیلیگو محدود به نواحی باز بدن باشد، مفید است. تغییراتی که ویتیلیگو در ظاهر افراد بوجود می آورد می تواند سلامت روحی و روانی آنها را تحت تأثیر قرار دهد و می تواند مشکلاتی در زمینه پیدا کردن شغل و یا ادامه کار ایجاد کند. افراد مبتلا، استرس های روحی را تجربه خواهند کرد مخصوصاً اگر ویتیلیگو در نواحی قابل رویت بدن از قبیل صورت، دستها، بازوها، پاها و یا در نواحی تناسلی باشد. نوجوانانی که بطور مشخص نگران ظاهر خود هستند ممکنست با ویتیلیگوی منتشر شدیداً تحت تأثیر روحی قرار گیرند. بعضی افراد مبتلا به ویتیلیگو احساس پشیمانی، شرمندگی، افسردگی یا نگرانی در مورد واکنش دیگر افراد می کنند. چگونه بیماران می توانند بر مشکلات روانی بیماری فایق آیند؟

چند راهکار می تواند به شخص کمک کند تا بر ویتیلیگو فائق آید. نکته مهم اینست که در مرحله اول یک پزشک آشنا به ویتیلیگو پیدا کند که بیماری را جدی بگیرد. پزشک باید شنونده خوبی باشد و حمایت عاطفی خوبی بکند. بیمار اگر احساس افسردگی می کند باید با پزشک در میان بگذارد، چون پزشک ها و دیگر کارکنان بخش سلامت روانی می توانند در زمینه رفع افسردگی کمک کنند. بیماران همچنین در حد امکان باید در زمینه بیماریشان و راههای درمان آن آگاهی پیدا کنند و در تصمیم گیری در مورد اقدامات درمانی سهیم باشند. صحبت کردن با بیماران دیگر مبتلا به ویتیلیگو می تواند به بیمار کمک کند، خانواده و دیگر دوستان نیز دیگر حامیان بیمار هستند.

بعضی افراد مبتلا به ویتیلیگو دریافته اند که مواد آرایشی که روی لکه های سفید را می پوشانند، ظاهر آنها را بهتر کرده و به آنها کمک میکند در مورد خودشان احساس بهتری داشته باشند. ممکنست نیاز باشد بیمار چندین نوع ماده آرایشی را امتحان کند تا بهترین محصول را پیدا کند.